

Nezāļu ierobežošana ziemas un vasaras rapšos

Straujiem soļiem tuvojas laiks, kad, izejot no mājas un uzsākot darba dienas gaitas, sajutīsim pavasara smaržu un dzirdēsim pirmo no netālajām ziemošanas vietām atlidojušo putnu balsis. Ir skaidrs, ka pavasaris ir klāt un tuvojas laiks, kad jāuzsāk pirmie darbi tīrumos. Kā ierasts, pavasaris sākas ar tīrumu apsekošanu, lai novērtētu to stāvokli pēc kultūraugu ziemošanas. Tāpat jāizvērtē, kādas nezāles ir pārziemojušas un vai, iestājoties siltākām temperatūrām, jau ir sadīgušas pavasara nezāles.

SAGATAVOJA: Krišjānis AUGULIS, *Corteva Agriscience* Klientu tehnoloģiju speciālists Baltijā. FOTO: *Corteva Agriscience* arhivs

Pagājušā gada augusts iesākās ar sausumu un augstām temperatūrām, kas bija ļoti labvēlīgs laiks ražas novākšanai, bet pavisam nepiemērots ziemas rapšu sējai. Tas rezultējās ar nesadīgušiem vai nevienmērīgi sadīgušiem ziemas rapšu laukiem. Nevienmērīgi sadīgušajos laukos rapši attīstības stadijās ļoti variēja. Vienā lauka daļā rapši bija sasnieguši jau 2 īsto lapu stadiju, bet citā lauka daļā tie bija tikai uzdīguši. Tukšās vietas

vēlāk aizpildīja nezāles, kuras tur brīvi varēja augt bez konkurences. Nevienmērīgā rapšu dīgšana nereti radīja grūtības lauku darbu plānošanā, īpaši plānojot herbicīdu un regulatoru smidzinājumus.

Šādās situācijās ir īpaši svarīgi izvēlēties pareizus produktus, kuru lietošana ir pietiekami elastīga. Noteikti jāpiemin, ka īpaši svarīgi ir ierobežot nezāles ziemas rapšu tīrumos jau rudenī, jo

Korvetto™ efektivitāte pret zilo rudzupuķi.

ziemas rapšu sēju uzsāk augusta sākumā, kas nodrošina trīs mēnešus, lai tie sasniegtu ziemošanai atbilstošu stadiju vēlā rudenī, t.i., oktobra beigās, novembrī. Šie mēneši ir pietiekami ilgs laiks, lai tīrumā sadīgtu arī nezāles un konkurētu ar ziemas rapšiem par barības elementiem un vietu. Jānorāda, ka ziemas rapši agrīnās attīstības stadijās nezāļu konkurenci iztur samērā vāji. Ziemas rapši nezāļu konkurences ietekmē attīstās lēni un vāji, kas savukārt var pasliktināt to ziemošanas spējas. Tādēļ agronomiski pareizi ir ierobežot nezāles ziemas rapša sējumos jau rudenī.

Skaidrs, ka pagājušais gads nebija labvēlīgs augsnes herbicīdu lietošanai, jo pēc ziemas rapšu sējas valdīja sausums, kas mazina augsnes herbicīdu efektivitāti. Viens no tirgū pieejamajiem produktiem nezāļu ierobežošanai ziemas rapša sējumos rudenī ir herbicīds *Belkar™*, kura lietošanas laiks ir pietiekami elastīgs, t.i., no pirmo 2 īsto lapu stadijas līdz pat lapu rozetes izveidošanās beigām (no AS 12 līdz AS 19), un kas ļoti veiksmīgi ierobežo nezāles pēc to sadīgšanas. Kombinējot herbicīdu *Belkar™* bākas maisījumā ar *Metazamix™* un lietojot to, sākot no rapšu 3 līdz 4 īsto lapu stadijai, tiks ierobežots visplašākais nezāļu spektrs – rudzupuķes, kumelītes, magones, ķeraīņu madaras, sārtās panātres, gandrenes un daudzas citas, tostarp arī krustziežu dzimtas nezāles. Svarīgi ņemt vērā, ka šī herbicīdu maisījuma efektivitāte nav atkarīga no augsnes mitruma un izvēlētās sējas tehnoloģijas.

Savukārt, ja nezāļu ierobežošana nav veikta rudenī vai tā nav bijusi veiksmīga un laukos ir sastopamas nezāles, kas ir pārziemojušas no rudens, joprojām ir iespēja tās ierobežot pavasarī, pateicoties dažiem pavasara herbicīdu risinājumiem.

Viens no šādiem risinājumiem ir herbicīds *Korvetto™*, kas pagājušajā pavasarī iemantoja agronomu un lauksaimnieku uzticību un popularitāti, ierobežojot lielas, pārziemojušas nezāles, īpaši rudzupuķes, magones un ķeraīņu madaras. *Korvetto™* sastāvā ir 2 darbīgās vielas. Pirmā no tām ir metil-halauksifēns jeb *Arylex™ Active*, kas ir viena no jaunākajām un inovatīvākajām darbīgajām vielām tirgū. *Arylex™ Active* ļoti efektīvi ierobežo tādas nezāles kā magones, ķeraīņu madaras, gandrenes, sārtās panātres, matuzāles u.c. Otra darbīgā viela *Korvetto™* sastāvā ir klopīralīds, kas jau ir plaši pazīstams, jo ir tādu herbicīdu sastāvā kā *Lontrel™* un *Galera™*. Klopīralīdam ir augsta efektivitāte pret tādām nezālēm kā kumelītes, rudzupuķes, usnes, vībotnes, pienenes u.c. Abas šīs darbīgās vielas nāk no sintētisko augsnes grupas, tādēļ tām ir zems rezistences risks. Pateicoties šo 2 darbīgo vielu apvienojumam, *Korvetto™* ir herbicīds ar visplašāko ierobežojošo nezāļu spektru, kas ir lietojams ziemas rapšos pavasarī, sākot no AS 30 līdz AS 50. *Korvetto* deva ir 1 l/ha, un visoptimālākais lietošanas laiks ir tad, kad gaisa temperatūra ir virs +10° C.

Korvetto™ efektivitāte pret kumelīti, dažas stundas pēc smidzinājuma.